

Innst. S. nr. 145

(2001-2002)

Innstilling fra finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Kenneth Svendsen og Per Erik Monsen om å likestille privat utleie av båtplasser og båtforeninger når det gjelder merverdiavgiftsplikt

Dokument nr. 8:87 (2001-2002)

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Ved behandlingen av Ot.prp. nr. 2 (2000-2001) vedtok stortingsflertallet endringer i merverdiavgiftsloven som bl.a. innebar at utleie av private båtplasser skal innlemmes i merverdiavgiftsområdet fra 1. juli 2001.

Endringen fører til en kraftig konkurransevridding mellom båtforeninger på den ene siden og private utleiere av båtplasser på den andre siden.

Stortinget behandlet den 16. juni 2001 Innst. S. nr. 321 (2000-2001) (om forslag i Dokument nr. 8:104 (2000-2001)). I komiteens merknader fremmet Framskrittspartiet, Høyre og representanten Steinar Bastensen følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen snarest fremme forslag til endringer i merverdiavgiftsloven slik at utleie av båtplasser ikke blir pålagt merverdiavgift."

Forslaget fikk ikke flertall ved behandlingen i Stortinget.

Erfaringene etter at merverdiavgiften ble innført for private båtplasser viser ifølge Norges båtbransjeforbund en reduksjon i pågangen av leietagere, noe som åpenbart kommer av forskjellsbehandlingen av private næringsdrivende som er pålagt merverdiavgift, noe båtforeninger ikke er.

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen snarest mulig fremme forslag til endringer i merverdiavgiftsloven slik at utleie av båtplasser ikke blir pålagt merverdiavgift."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Ranveig Frøiland, Svein Roald Hansen, Tore Nordtun, Torstein Rudihaugen og Hill-Marta Solberg, fra Høyre,

Svein Flåtten, Torbjørn Hansen, Heidi Larssen og Jan Tore Sanner, fra Framskrittspartiet, Vidar Andersen, Gjermond Hagesæter og lederen Siv Jensen, fra Sosialistisk Venstreparti, Jørund Leknes, Audun Bjørlo Lysbakken og Heidi Grande Røys, fra Kristelig Folkeparti, Ingebrigt S. Sørfonn og Bjørg Tørresdal, fra Senterpartiet, Morten Lund, fra Venstre, May Britt Vihovde og fra Kystpartiet, Karl-Anton Swensen, viser til at dokumentet ble forelagt finansministeren til uttalelse 21. mars 2002. Hans svarbrev 5. april 2002 er vedlagt innstillingen.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til finansministerens brev av 5. april 2002 der det uttales:

"Jeg er enig med forslagsstillerne i at det er kan virke urimelig at båtplassutleie i næring behandles forskjellig fra utleie fra båtforeninger. Jeg ønsker derfor å vurdere å foreslå et unntak for slik virksomhet."

Flertallet fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 komme med forslag om å frita utleie av båtplasser for merverdiavgift."

Medlemene i komiteen fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at kommersiell utleie av båtplasser er omfatta av merverdiavgiftssystemet, medan det ikkje er avgiftsplikt når det skjer i regi av ein båtforening og omfanget ikkje er av eit slikt omfang at det kan sjåast som ledd i næringsverksemd. Desse medlemene viser til handsaminga i Stortinget hausten 2000 av Meirverdiavgiftsreforma 2001 og seinare i Innst. S. nr. 321

(2002-2001) og foreslår med bakgrunn i denne at forslaget vert å avvise.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Kystpartiet viser til at et tilsvarende forslag, jf. Dokument nr. 8:104 (2000-2001) ble avvist i fjor, jf. Innst. S. nr. 321 (2000-2001). Disse medlemmer viser videre til at man har behandlet flere andre spørsmål om grensedragningen for avgiftsplikt og avgiftsfritak i tiden etter at Merverdiavgiftsreformen 2001 ble vedtatt høsten 2000. Det vises til at merverdiavgiftsreformen har ført til en rekke vanskelige avgrensninger samt konkurransevriddinger, herunder konkurransevridding mellom båtforeninger på den ene siden og private utleiery av båt plasser på den andre siden. En slik forskjellsbehandling har gitt uheldige utslag. Man bør derfor se avgrensningen på avgiftsplikten i forhold til de private båt plassene i sammenheng med andre tilsvarende spørsmål.

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Dokument nr. 8:87 (2001-2002) - forslag fra stortingsrepresentantene Kenneth Svendsen og Per Erik Monsen om å likestille private utleie av båt plasser og båt foreninger når det gjelder merverdiavgiftsplikt - vert å avvise.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til dokumentet og til det som står foran og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2003 komme med forslag om å frita utleie av båt plasser for merverdiavgift.

Oslo, i finanskomiteen, den 23. april 2002

Siv Jensen
leder

Karl-Anton Swensen
ordfører

Ingebrigt S. Sørfonn
sekretær

Vedlegg

Brev fra Finansdepartementet v/statsråden til finanskomiteen, datert 5. april 2002

Dokument nr. 8:87 (2001-2002) - forslag fra stortingsrepresentantene Kenneth Svendsen og Per Erik Monsen om å likestille privat utleie av båtplasser og båtforeninger når det gjelder merverdiavgiftsplikt

Det vises til brev av 21. mars 2002 fra Finanskomiteen hvor det bes om uttalelse til dokument 8:87.

Etter merverdiavgiftsreformen er omsetning av rettigheter til fast eiendom som hovedregel unntatt fra avgiftsplikt. Unntaket gjelder imidlertid ikke for utleie av båtplass til fartøy under 15 meter. Unntaket gjelder heller ikke blant annet for utleie av parkeringsplasser til biler. Det er derfor riktig, som forslagsstillerne hevder, at utleie av båtplasser er avgiftspliktig når utleien skjer som ledd i næring, mens det ikke er avgiftspliktig når virksomheten er av et slikt omfang at det ikke anses å skje som ledd i næring. Den konkrete skjønnsmessige vurderingen av om utleien skjer i næring eller ikke, er streng. Utleie av båtplasser er for øvrig avgiftspliktig i Sverige, Danmark og Finland.

Det er videre riktig som forslagsstillerne hevder at avgiftspliktige båtplassutleiende og marinaer ikke kan fradragføre merverdiavgift knyttet til investeringer foretatt før reformen trådte i kraft 1. juli 2001. Dette er en direkte konsekvens av at Stortinget ikke vedtok å innføre overgangsordninger i forbindelse med reformen. Bakgrunnen for vedtaket var en samlet vurdering av konkurranseulempene som kunne oppstå, hvilke muligheter en hadde til å motvirke disse, samt de prinsipielle og praktiske problemene en innføring av en slik ordning ville kunne reise. Høyre var ett av de partiene som påpekte behovet for en overgangsordning, men jeg kan dessverre ikke se at det i ettertid er praktisk mulig å innføre en overgangsordning. Merverdiavgift på anskaffelser foretatt etter at reformen trådte i kraft kan imidlertid fradragføres i den grad det er innenfor merverdiavgiftslovens bestemmelser.

Forskjellsbehandlingen, som er en direkte konsekvens av at kommersiell virksomhet på nærmere vilkår anses som avgiftspliktig virksomhet, er av generell art. Næringsvilkåret i merverdiavgiftsloven kan gi et fortrinn for virksomhet som ikke oppfyller dette vilkåret og som drives i konkurranse med omsetningsformer innenfor merverdiavgiftsområdet.

Det antas at provenytapet ved å frita utleie av båtplasser vil være begrenset.

Jeg er enig med forslagsstillerne i at det kan virke urimelig at båtplassutleie i næring behandles forskjellig fra utleie fra båtplassforeninger. Jeg ønsker derfor å vurdere å foreslå et unntak for slik virksomhet. Finansdepartementet vil i samarbeid med Skattedirektoratet foreta en nærmere gjennomgang av blant annet hvordan et eventuelt unntak kan utformes. Jeg vil eventuelt komme tilbake til dette i forbindelse med forslag til statsbudsjett for 2003. For øvrig er jeg av den oppfatning at saker hvor det er tale om å gjøre merverdiavgiftsgrunnlaget smalere og saker som har budsjettmessige konsekvenser primært fremmes i forbindelse med statsbudsjettet.

Inntil et eventuelt unntak er vedtatt må båtplassutleiende forholde seg til regelverket slik det er i dag. Spørsmålet om båtplassutleie drives som ledd i næring eller ikke kan være tvilsomt. Vurderingen er i noen grad skjønnsmessig. For å sikre likebehandling har Skattedirektoratet i brev av 6. april 2001 til fylkesskattekontorene foretatt en gjennomgang av noen av de relevante momentene som bør tas med i en slik skjønnsmessig vurdering.

Spørsmålet om næringsbegrepet i forhold til båtplassforeninger er også omtalt i Finansdepartementets høringsbrev av 29. mars 2001 i forbindelse med oppfølgingen av merverdiavgiftsreformen. I brevet er det uttrykt at båtplassforeninger som baserer sin økonomi på medlemskontingent og medlemsdugnad, ikke vil bli ansett for å drive næring. Det er uttrykt at dette vil gjelde tilfeller der foreningen dannes for å ivareta medlemmenes private interesser utenfor næring og foreningen i det vesentlige administrerer fast eiendom og bryggeanlegg som foreningen eier eller leier ut. Det er videre uttrykt at dette også vil gjelde foreninger som baserer driften på medlemskontingent og medlemsdugnad og ikke på forretningsmessige utleieinntekter, og som verken har overskudd til formål eller faktisk vedvarende overskudd. Det er imidlertid uttrykt at båtplassforeninger som henvender seg til en videre krets av deltakere og som forestår en virksomhet av betydelig omfang, eventuelt også med egne ansatte, vil måtte antas å drive næring selv om vederlaget oppkreves i form av medlemskontingent. Det er uttrykt at dette må likestilles med den virksomhet med båtplassutleie som skjer i gjestehavner og marinaer, og således må være omfattet av merverdiavgiftsplikten.